

Svar på interpellation från Samuel Godrén, Sverigedemokraterna - Rutiner för personer utan tillstånd

I en interpellation från Samuel Godrén, Sverigedemokraterna om papperslösa flyktingar ger interpellanten exempel på en vårdsituation med åtföljande frågor:

- Finns det skriftliga rutiner/riktlinjer för hantering av beskriven situation i Landstingets verksamheter?
- Hur hanterar personalen vårdsituationen i exemplet?
- Ska polisen kontaktas i vårdsituationen ovan även om det kan innebära utvisning?

Landstinget i Jönköpings län beslutade redan 2008 att den här gruppen ska erbjudas akut vård och vård som inte kan anstå på motsvarande sätt som asylsökande. Med ”gömnda” och/eller ”papperslösa” avses personer som befinner sig i Sverige utan nödvändigt tillstånd att vistas i landet. *Lagen om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändigt tillstånd* (2013:407) innehåller bestämmelser om skyldighet för landsting att erbjuda hälso- och sjukvård samt tandvård till vissa utländska medborgare som vistas inom ett landsting utan att vara bosatta där.

Dessa personer har på samma sätt som asylsökande rätt till akutvård, omedelbar vård och vård som inte kan anstå. Ansvarig vårdpersonal bedömer vårdbehovets art utifrån att patienten inte ska komma till skada. Avgörande vid bedömningen är om vårdfördröjning kan leda till allvariga följder för patientens liv, risk för smitta, sämre prognos, ökad risk för komplikationer eller svår ångest.

Det finns en samlad information med regler och rekommendationer för praktiska rutiner vid vård av denna patientgrupp på Landstingets intranät. Riktlinjerna handlar bland annat om rätt till vård, registrering i befintliga datasystem, patientavgifter och dokumentation.

Inom sjukvården gäller samma sekretesskydd för alla patienter, oberoende av om man har rätt att vistas i Sverige eller inte. Rutinerna följs oavsett vem som söker vård och det görs inga undantag för ovanstående patientgrupp.

Sekretessen kan dock brytas under vissa omständigheter. Vid misstanke om brott som ger minst ett års fängelse (mord, våldtäkt och grov misshandel) har vårdpersonal rätt att bryta mot tystnadsplikten genom att göra en polisanmälan och svara på frågor från såväl polis- som åklagarmyndighet (*Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 10 kap. § 23*). När det gäller barn görs undantag från tystnadsplikten om vårdpersonalen misstänker att barn utsätts för ett brott. Det kan handla om misshandel eller sexuella övergrepp. Ovanstående rutiner följs även om personen vid en eventuell polisanmälan skulle riskera att utvisas.

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande